

HYVINVOINTI EDELLÄ HUOMISEEN

PAINOPISTE/ KOHDERYHMÄ	TAVOITE	TOIMENPIDE	PÄÄVASTUUTAHO JA YHTEISTYÖKUMPPANIT	MITTARIT	TOTEUTUMISEN VAIHE	Kommentit
HYVINVOIVAT LAPSIPERHEET	Perheiden hyvinvoinnin edistäminen ja pahoinvoinnin ehkäiseminen	Perheille suunnattujen ennaltaehkäisevien palvelujen kehittäminen Hellä-hankkeen toimenpiteet Vanhemmuuden tukeminen yhteistyössä hyvinvointialueen ja 3. sektorin kanssa Lapsille, nuorille ja perheille kohdennettuja koulutuksia ja tietoisuuksia älypuhelimien ja sosiaalisen median vastuullisesta käytöstä	Kainuun hyvinvointialue Sivistyksen toimiala Seurakunnat Paikalliset ja alueelliset yhdistykset	Varhaisen tuen tiimimallin käyttöönotto Perheiden Pesäkolo -toiminnan käynnistyminen Sotkamossa Uusien toimintatapojen kehittäminen Koulutusten/tietoisuuksien lkm ”Sosiaalisen median ajokortti” (Ind. Yrittänyt usein viettää vähemmän aikaa netissä, mutta ei ole onnistunut, Huomannut usein olevansa netissä vaikka ei ole huvittanut)	Toteutunut Kesken Ei aloitettu Toteutunut Kesken Kesken	MLL ja srk 3/2023 → Pikkuhelppi (srk) Vanhempainilta Salmelassa kevät 2023
HYVINVOIVAT LAPSET JA NUORET	Lasten ja nuorten kokeman yksinäisyyden väheneminen ja yhteisöllisyyden edistäminen Jokaisella lapsella ja nuorella on harrastus (harrastetakuu)	Sitouttava koulu yhteistyö - hankkeen toimenpiteet Kumminuorisohjaajatoiminnan jatkaminen ja kehittäminen yläkoulussa Kulttuuriopetussuunnitelman kehittäminen ja käyttöönotto Harrastamisen Suomen mallin jatkaminen ja kehittäminen	Sivistyksen toimiala Nuorisotoimi Sivistyksen toimiala Sivistyksen toimiala Kulttuurituottaja Sivistyksen toimiala	Kouluterveyskyselyn tulokset mielen hyvinvoinnista ja yksinäisyydestä Kumminuorisohjaajatoiminta käytössä jokaisessa yläkoulun luokassa Kulttuuriopetussuunnitelman valmistuminen ja käyttöönotto Suomen harrastamisen mallin kerhojen ja osallistujien lkm, tyytyväisyys toimintaan Kouluterveyskysely: harrastaa	Toteutunut Toteutunut Toteutunut (valmistuminen) Toteutunut (käyttöönotto) Kesken	Koulunuorisotyön kokeilu toukokuu 2023.

Kommentoimut [PKM1]: •Strategisen tason työn vahvistamiseksi on perustettu **Kainuun perhekeskustöyryhmä**, jonka tarkoituksena on linjata hyvinvointialueella tehtävää perhekeskustöyryä (= monialaista yhteistyötä lasten, nuorten ja lapsiperheiden asioissa). Perhekeskustöyry kokoontuu neljä kertaa vuodessa ja koostuu kuntien, hyvinvointialueen ja Kainuun koulutusliikelaitoksen johtavista viranhaltioista. Myös Sotkamo tässä aktiivisesti mukana.

•Operatiivisella tasolla eri toimijoiden välistä yhteistyötä on kehitetty yhteistyössä **TOKI- hankkeen** kanssa vahvassa sivi-sote-yhteistyössä. Hellä-hankkeen puolelta on kiinnitetty erityistä huomiota varhaisen vaiheen monialaiseen verkostotyöhön ja siihen on tehty tueksi materiaalia ([Verkostokartta ja verkostotapaamisen manuaalit huoltajille ja työntekijöille](#)). Alle kouluikäisten osalta samaa työtä on tehty yhteistyössä **Lapsen tuen malli Kainuussa-hankkeen** kanssa.

•Yhteistyössä TOKI- ja Lapsen tuen malli Kainuussa-hankkeiden kanssa on järjestetty myös puheeksiotot koulutusta kevään 2023 aikana.

•Hanke jatkuu vielä vuoden 2023 loppuun. Loppuajankana painotetaan erityisesti varhaisen tuen verkostotyön juurruttamiseen.

(Sähköposti Johanna Hoikkala 22.6.2023)

				jotakin vähintään yhtenä päivänä viikossa	Kesken	
Toimintamallien yhtenäistäminen kouluissa	Yhtenäisten toimintamallien (mm. kiusaamisen vastainen suunnitelma, OHR:t) luominen kouluihin	<u>Sivistyksen toimiala</u>		Yhtenäiset toimintamallit luotu	Kesken	Mm.Move-käytännöt, opiskeluhoito-suunnitelma
Lasten ja nuorten osallisuuden kehittäminen	Lapsivaikutusten arvioinnin (LAVA) kehittäminen LABU	<u>Hallintopalvelut</u> <u>Sivistyksen toimiala</u> <u>Tekniset palvelut</u>		LAVA-pilotin toteutuminen	Toteutunut	Valmis 2/2023
Lasten ja nuorten itsetunnon vahvistaminen ja tunne- ja vuorovaikutustaitojen tukeminen	Positiivisen pedagogiikan ja laaja-alaisten hyvinvointitaitojen edistäminen ja tietoisuuden lisääminen eri toimijoiden keskuudessa	<u>Sivistyksen toimiala</u> Seurakunnat Paikalliset yhdistykset ja muut lasten parissa toimivat tahot		LAVA-ohjeiden valmistuminen	Toteutunut	
Lasten ja nuorten fyysisen toimintakyvyn edistäminen	Matalankynnyksen liikuntatarjontaa lapsille ja nuorille erityisryhmät huomioiden Liikkuva varhaiskasvatus ja koulu -ohjelmien toimenpiteet Harrastamisen Suomen mallin jatkuminen ja kehittäminen	<u>Sivistyksen toimiala</u> Kainuun Liikunta Paikalliset yhdistykset ja muut lasten parissa toimivat tahot		Uusien toimintatapojen kehittäminen Koulutusten lkm	Kesken	Pos.pedatiimi 2/2023 (Myötätuuli-ohjelma)→
	Yhdistysten toiminta-avustuksilla ohjataan yhdistyksiä huomioimaan toiminnan järjestämisessä myös erityisryhmät	<u>Liikuntapalvelut</u> Paikalliset yhdistykset ja muut lasten parissa toimivat tahot		Kaikki varhaiskasvatusyksiköt ja koulut mukana Liikkuvat-ohjelmassa <i>Move-tulokset</i>	Kesken	Moto-pilotti kevät 2023, TARMOKAS-hanke, KAO-yhteistyö
				Erytisryhmät huomioitu liikuntatarjonnassa	Kesken	
				Erytisryhmät huomioitu toiminnan järjestämisessä	Kesken	Muokattu kevät 2023
Turvalliset ja terveelliset koulu- ja opiskelutilat	Tarkastus säännöllisesti opiskeluhoollon ohjausryhmässä sovitun työjaon mukaisesti	<u>Opiskeluhooltotyöryhmä</u> Tekniset palvelut		Kouluympäristön terveellisyys ja turvallisuuden sekä koulu yhteisön hyvinvoinnin edistämisen tarkastusten toteutuminen, dokumentointi ja seuranta	Toteutunut	Toteutettu kaikissa kouluissa

	Ravitsemusterveyden edistäminen	Kouluruokailutyöryhmän jatkuminen ja toiminnan laajeneminen varhaiskasvatuksen piiriin Nykytila.fi-verkkotyökalun käyttöönotto	<u>Ateriapalvelut</u> Sivistyksen toimiala	Kouluruokailuun liittyvät indikaattorit Varhaiskasvatuksella edustus kunnan ruokailutyöryhmässä Verkkotyökalu käytössä	Kesken Ei aloitettu Ei aloitettu	
	Aamupala osaksi yhä useamman arkea	Aamupalakokeilun aloittaminen Aamupalan merkityksestä tiedottaminen lapsille, nuorille ja huoltajille		Kouluterveyskysely: Ei syö aamupalaa joka arkiamu Aamupalatarjoilu vähintään yhdessä koulussa	Kesken Toteutunut	Kontinjoki 43/2023→
	Lasten ja nuorten suunterveyden edistäminen	Hammaslääkäriiltojen suunterveyteen liittyviin kampanjoihin osallistuminen Suunterveyden koulukäynnit	<u>Kainuun hyvinvointialue</u> Sivistyksen toimiala	Tiedotteiden ja tietoisuuksien Ikm Kouluterveyskysely: Hampaat kaksi kertaa päivässä harjaavien osuus yläkouluikäisistä Koulukäynttien käynnistyminen	Ei aloitettu Kesken Kesken	Aloitettu 1/2024
	Jokaiselle nuorelle opiskelupaikka	Moniammatillisen yhteistyön tiivistyminen Koulutusmahdollisuuksien kehittäminen	<u>Työllisyyspalvelut</u> Sivistyksen toimiala	Koulutuksen ulkopuolelle jääneiden 17-24-vuotiaiden sekä nuorisotyöttömien osuudet	Kesken	Aloitettu 5/2023

HYVINVOIVAT TYÖIKÄISET	<p>Osaavaan työvoiman riittävä saatavuus ja työnhakijoiden työllistyminen</p> <p>Monipuoliset harrastusmahdollisuudet työikäisille</p> <p>Asuntojen saatavuuden parantaminen</p>	<p>Työllisyysohjelman toimenpiteet Elinvoimaohjelman toimenpiteet</p> <p>Monipuolinen kansalaisopiston kurssitarjonta</p> <p>Vuokra-asuntojen määrän lisääminen</p>	<p><u>Työllisyyspalvelut</u> Hallintopalvelut</p> <p><u>Liikuntapalvelut</u> <u>Kansalaisopisto</u> Tekniset palvelut</p> <p><u>Tekniset palvelut</u></p>	<p>Avoimien työpaikkojen lkm Työttömyys % Vaikeasti työllistyvät, rakennetyöttömyys, % 15-64-vuotiaista</p> <p>Kurssien lkm/tuntimäärä Osallistujien lkm Asiakastytyväisyyskyselyn tulokset</p> <p>Vuokra-asuntojen määrä</p>	<p>Kesken</p> <p>Kesken</p> <p>Kesken</p>	
HYVINVOIVAT IKÄIHMISET	<p>Ikäihmisille sopivia asuntoja</p> <p>Ikääntyneiden teknologiaosaamisen tukeminen</p> <p>Palveluiden yhdenvertainen saavutettavuus</p> <p>Koronan karkottamien ikäihmisten saaminen takaisin harrastusten pariin</p> <p>Ikäihmisten kuuleminen kunnallisessa päätöksenteossa</p>	<p>Uusien asumismuotojen suunnittelu ja toteutus</p> <p>Ikääntyneille suunnattujen "digipajojen" suunnittelu ja toteutus yhdessä hyvinvointialueen kanssa</p> <p>Asiointiliikenteen kehittäminen</p> <p>Esteettömyyssuunnitelman laatiminen</p> <p>Harrastusmahdollisuuksista tiedottaminen</p> <p>Monipuolinen ja houkutteleva kurssitarjonta ikääntyneille</p> <p>Ikäihmisten osallistaminen osana päätösten vaikutusten ennakkoarviointia</p> <p>Vanhus- ja vammaisneuvoston aktiivinen toiminta jatkuu</p>	<p><u>Tekniset palvelut</u> Hallintopalvelut</p> <p><u>Sivistyksen toimiala</u> Kainuun hyvinvointialue</p> <p><u>Hallintopalvelut</u> <u>Liikuntapalvelut</u> Tekniset palvelut</p> <p><u>Sivistyksen toimiala</u> <u>Liikuntapalvelut</u> Kansalaisopisto</p> <p><u>Vaikuttamistoimielimet</u> Hallintopalvelut Sivistyksen toimiala</p>	<p>Valmistuneet asunnot</p> <p>Järjestettyjen digipajojen määrä</p> <p>Asiointiliikenteen edistäminen uusia toimintatapoja kehittämällä</p> <p>Esteettömyyssuunnitelma valmis</p> <p>Kävijämäärät ikääntyvien ryhmissä Etsivä seniorityö</p> <p>Säännölliset kuulemis- ja kohtaamistilaisuudet ikäihmisten ja kuntapäätäjien kesken</p> <p>Vanhus- ja vammaisneuvoston kokoontuminen säännöllisesti</p>	<p>Kesken</p> <p>Toteutunut</p> <p>Kesken</p> <p>Ei aloitettu</p> <p>Kesken</p> <p>Ei aloitettu</p> <p>Kesken</p> <p>Toteutunut</p>	<p>Digipaja 18.1.2024</p> <p>Osana kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelmaa</p>

HYVINVOIVAT KUNTALAISET	Osallisuuden edistäminen	Kuntalaisia osallistavien menetelmien kehittäminen	<u>Hallintopalvelut</u> Sivistyksen toimiala Tekniset palvelut Vaikuttamistoimielimet	Eri-ikäisten kuntalaisten osallisuutta edistävien menetelmien ja toimintatapojen käyttöönotto	Kesken	OSBU
		Osallistuvan budjetoinnin toteuttaminen		Asukkaiden osallistumiskeinot kuvattu kunnan verkkosivuilla	Toteutunut	
				Osallistuvan budjetoinnin lkm/vuosi	Kesken	2022 ja 2023
	Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistäminen	Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman päivittäminen	<u>Hallintopalvelut</u> <u>Sivistyspalvelut</u> <u>Tekniset palvelut</u>	Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma valmis	Toteutunut	
	Kuntalaisten mielenterveyden edistäminen	Mielenterveysstrategian huomioiminen toiminnassa ja päätöksenteossa sekä toimeenpano yhdessä hyvinvointialueen kanssa.	<u>Sivistyspalvelut</u> <u>Hallintopalvelut</u> Vaikuttamistoimielimet Kainuun hyvinvointialue	Tiedottaminen mielenterveysstrategiasta kaikille toimialoille ja vaikuttamistoimielimille	Kesken -Hyvän mielen kunta -Kate	Hyvän mielen kunta kevät 2023, KATE 11/2023→
	Monipuoliset, innostavat ja esteettömät liikuntapaikat	Esteettömyyssuunnitelman laatiminen	<u>Hallintopalvelut</u> <u>Liikuntapalvelut</u> Tekniset palvelut	Esteettömyyssuunnitelma valmis	Ei aloitettu	Osana kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelmaa
	Liikuntapaikkojen kunnostaminen ja rakentaminen Sotkamon liikuntaolosuhteiden kehittämissuunnitelman 2021–2025 mukaisesti		Rakennettujen ja kunnostettujen liikuntapaikkojen lkm	Toteutunut	Suunnitelma valmis	
Kulttuurista hyvinvointia	Kulttuuripalvelujen kehittäminen eri ikä- ja kohderyhmät huomioiden	<u>Kulttuurituottaja</u>	Kulttuuripalveluita tuotetaan monipuolisesti eri kohderyhmille	Kesken	Kulttuurikysely ikäihmisille syyskuu 2023	
			Kulttuuritapahtumien lkm	Kesken		
			<u>Kulttuurikaveritoiminta</u>			

Kommentoitu [PKM2]: Hyte-kertoimen indikaattori: **Kunta madaltaa kulttuuriin osallistumisen kynnyksiä** (Indikaattori ilmaisee onko kunnalla jokin pysyvä käytäntö, jolla kunta järjestää tai tukee taloudellisesti kunnassa järjestettävää kulttuuriluotsi- tai kulttuurikaveritoimintaa tai muuta vastaavaa vapaaehtoistoimintaa.)

Kaikkien ikäryhmien ehkäisevällä päihdetyöllä (EPT) on toimivat rakenteet	EPT-suunnitelman laatiminen, jossa huomioitu kunnan EPT-työn rakenteet	<u>Hallintopalvelut</u> Sivistyksen toimiala Kainuun hyvinvointialue	Hyväksytty EPT-suunnitelma	Toteutunut	Valmis 2/2023
Ravitsemusterveyden edistäminen	Ravitsemusviestinnän tehostaminen	<u>Ateriapalvelut</u> Sivistyksen toimiala	Ravitsemusviestintätoimenpiteiden määrä	Kesken	Aamupalainfo Salmelassa 11/2023
Ruokahävikin vähentäminen	Hävikkiruoan tarjoaminen edulliseen hintaan Apajan tiloja hyödyntäen	<u>Ateriapalvelut</u>	Hävikkiruokatarjoilun aloittaminen	Kesken	Aloitettu 2/2023
Luonnosta hyvinvointia	Luontolähtöisen toiminnan kehittäminen ja hyödyntäminen kunnan peruspalveluissa	<u>Sivistyksen toimiala</u> Tekniset palvelut Hallintopalvelut	Luontolähtöiseen toimintaan liittyvien koulutusten lkm	Ei aloitettu	Terveysmetsähanke 2024-2025
			Luontolähtöinen toiminta kirjattu toimintaa ohjaaviin asiakirjoihin	Ei aloitettu	
Järjestöjen välisen yhteistyön kehittäminen ja järjestöjen vapaaehtoisten osaamisen ja hyvinvoinnin edistäminen	Järjestöyhteistyöasiakirjan laatiminen	<u>Hallintopalvelut</u> Liikuntapalvelut Hyvinvointikoordinaattori	Järjestöyhteistyöasiakirja valmis	Kesken	Järjestöhanke
	Järjestöillä toimintaan soveltuvat tilat	Paikalliset yhdistykset Alueelliset yhdistykset	Järjestöillä toimivat tilat	Kesken	
			Järjestöjen vapaaehtoisille suunnattujen hyvinvointia edistävien toimenpiteiden ja tapahtumien määrä	Kesken	